

הרבנית ימימה מזרחי

ד"ר ימימה מזרחי
תורה נשית ♥ מבראשית

עמוד 1

גליון מס' 5

פרשת ואתחנן ✧ ח' באב ה'תשע"ד (4/8/14)

ה' לקח? ה' נתן! על הילדים שיש לנו

ה' מְבַרֵךְ¹? והוא מסביר כמה עיוורים הם בני האדם, שמבינים עד כמה ה' נתן רק אחרי שהוא לקח. או, במילים שלו, אנחנו רואים רק מהשחור של העין, ולא מהלבן.

איך פתאום מעריכים אמא אחרי שהיא כבר לא כאן, כשבחייה היתה לך כל כך הרבה ביקורת עליה. איך פתאום מעריכים בן זוג אחרי שהוא יוצא למילואים. ושישוב לשלום. איך המשפט שחזר ונשנה בשבעות שנכחתי בהן היה "לא הערכתי אותו מספיק" או, לחילופין, "לא ביטאתי באוזניו עד כמה הערכתי אותו".

המדרש מספר שכאשר יוצא עם ישראל לגלות, ירמיהו הנביא צועד לצד הגולים בדרכם לבבל. הוא בעצם משמש במעין תפקיד זק"א – אוסף גופות ואברים של גולים שמתים במהלך המסע הקשה. באיזושהי נקודה בדרך הוא נאלץ לומר להם "אני נפרד מכם עכשיו. אני לא הולך אתכם לגלות אלא חוזר לירושלים". והם מתחילים לבכות כזה בכי: "אל תעזוב אותנו עכשיו, ירמיהו".

והוא אומר להם משפט משונה: "מעיד אני עלי שמים וארץ, שאם בכיתם בכיה אחת עד שהייתם בציון – לא גליתם"².

מה הוא רוצה? וכי אפשר היה לבכות בכיה כזו כשהיינו בציון? בית המקדש עמד על תילו, חיינו איש תחת גפנו ותחת תאנתו – איך רצית שנבכה שם בכיה כזו?

וירמיהו הנביא מלמד בכי נוסף של תשעה באב, בכי חדש: הבכי על מה שיש – שיישאר! שיוערך! שיוארך!

בתשעה באב פשוט צריך לשבת על הרצפה ולבכות את חוסר הרגש – לא לגבי מה שהיה ומובן שאפשר

רגע לפני תשעה באב, כשאנחנו מסתכלות על שלושת השבועות האלה שגבו מחיר דמים כזה יקר, וכל כך הרבה בנים טהורים, וכל כך הרבה הורים טהורים ואחים טהורים ובנות זוג טהורות, המחשבה שמיד עולה לראש היא – לא מגיע לשום אמא לחוות כזה כאב. להישלל מבן שהיא קיוותה לו והרתה אותו וטיפלה בו וגידלה אותו. אין אמא שראויה לכאב כזה. אין אבא שראוי לכאב הזה.

ובכל זאת, הקב"ה שם את זה מול עינינו עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם, שישה שבועות ברציפות. שלושה שבועות של החיפוש אחר החטופים והתפילות עבורם ופניהן המיוסרות של אימהותיהם ועוד שלושה שבועות של דיוקנאות הולכים ומתרבים.

ומלבד "אין אמא ואבא שראויים לכאב הזה", צריך להוסיף גם את המשפט הכל כך נכון: האמת היא גם שאין אמא שראויה דיה לילד. כי ילד הוא מתנת-החינם הכי ענקית שיכול בורא עולם לתת לאישה ולאיש.

אין לי מושג בפרשנויות לגבי מה שעושה הקב"ה. אני לא יכולה לפרשן אסונות. אבל אם אני בכל זאת רוצה ללמוד משהו מהשיעור הכל-כך לא מובן הזה, הרי שהוא באמת הזכות הענקית והגדולה והאדירה לגדל בנים ובנות בארץ הזאת. זו מתנה לחלוטין לא מובנת מאלה.

אני שבה ומספרת שבהלוויה של הבן שלי, להבדיל אלף אלפי הבדלות, אמר לי איש החברה קדישא: "גברת מזרחי, עכשיו את צריכה לומר 'ה' נתן ה' לקח, יהי שם ה' מבורך'". ועלה בי גל עצום של כעס. לא הרגשתי הזדהות עם משפט צידוק הדין הזה. כל שהרגשתי היה "ה' לקח, ה' לקח". וזהו.

בשבעה של בני קראתי את המשפט המדהים שאומר ה"בן איש חי", רבי יוסף חיים זצ"ל: למה כשבן אדם מת אומרים, כאיוב בשעתו, "ה' נתן וה' לקח, יהי שם

¹ איוב א', כא.

² ילק"ש ירמיהו, רמז שכז.

ואני חושבת שכל המקרים הנוראיים האלה, החל מהחטיפה וכלה עכשיו במלחמת "צוק איתן", מעוררים בנו את הבכי הנכון. לראות ולהשתאות. איזו זכות הם הפירות המופלאים של הארץ הזו! אילו פירות!

קצת השתלחנו בילדים, בואכה החופש הגדול. הרשינו לעצמנו לומר כל מיני משפטי מיאוס לגבי הילדים. התייחסנו אליהם כעול: "אויש, מה עושים איתם?" וצריך להבין ש-הם החופש הגדול, החופש מכל מועקות החיים וטרדותיהם. הם כזה שכר, שְכָר פְּרִי הַבָּטָן⁶. כזו מתנה. על מתנה לא בוכים. זה שיעור חשוב.

בשבועות האחרונים נעשתה קורחה (חוסר) בישראל. שישים ילדים! אז אם יש כאן שישים אימהות שמתלבטות אם להביא עוד אחד לעולם, אז... בלי היסוס. ואין אמא ש"מגיע" לה ילד, אין. מי שיש לה ילד – זה בְּזִכּוֹת שלא שלה. כן, זה גדול עליך בכמה וכמה מספרים, ללא ספק. לא סתם המרגלים ובני ישראל נבהלו מפירות הארץ – זה באמת גדול. זה באמת לא אכיל, זה לא בממדיך. צדקו המרגלים. וזה החופש, וזו הארץ ואלה פירותיה המדהימים. קחו, קחו. זה שלכם, הפירות האלה. אל תפחדו מהם. תתפללו שיישארו ויפּרְחוּ ויהיו לדורות. תבכו – לדורות.

אני קובע לכם בכיה לדורות, אומר ה'. השנה, בט' באב - בכו אותה!

קיבלת עלון זה במתנה ובאהבה מ"פרשה ואישה", מפעל שיעורי פרשת השבוע של הרבנית ימימה מזרחי.

זהו חלק אחד, מתוך לימוד שבועי מלא, שנשלח לקהילת קוראות מדי שבוע. בין הנושאים: אמונה, זוגיות, חינוך ילדים, רווקות, אקטואליה, חגים, ביטול, דיאטה, כינים... ועם המון הומור והעמקה.

האם אפשר לקבל את הלימוד המלא? כן - בקלות! מסדירים מנוי אישי-משפחתי, והעלון יגיע אליך למייל בכל שבוע ביום חמישי.

כאן כל הפרטים על המנוי:

<http://www.parasha.org/join.htm>

חוצמזה... בקרי באתר והירשמו לעדכונים ותכנים במתנה! www.parasha.org

לשכוח, כי זה היה מזמן. אלא על מה שיש כעת, על מה שיש עכשיו! למה את לא בוכה מדי יום שיישאר לך? על כל אלה, שמור נא לי א-לי הטוב!

שמור לי על הילדים היקרים האלה,

על האיש היקר שלי,

על המשפחה היקרה שלי,

על הבריאות,

על הארץ הטובה,

על האמונה,

על העם הנפלא שאנחנו.

צריך למרר בבכי, שיישאר כל הטוב הזה.

וזה הרבה יותר נכון מאשר בכי על חורבן ועל מה שהיה ואיננו.

הבכי של תשעה באב הוא בכי מופלא, בכי אחר. בחטא המרגלים במדבר, כשבוכים בני ישראל, על חורבן חלומם הם בוכים. ואל תזלזלו. העונש שלהם נורא וכעסו של הקב"ה נורא, אבל חלום שלהם נחרב, מפני שהארץ המובטחת, שהם חולמים עליה אחרי מאתים ועשר שנות עבדות, מצטיירת פתאום באוזניהם כאוכלת יושביה, כמקברת מתיה. יש בה פירות ענקיים, ערים בצורות וילידי ענק. וְנָהִי בְּעֵינֵינוּ פְּחָגְבִּים³, הם אומרים. הארץ "גדולה עלינו" בכל המובנים. החלום שלהם נשבר – מה, לא לבכות? וְתִשָּׂא כָּל הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת קוֹלָם וַיִּבְכוּ הָעָם בְּלִילָה הַהוּא⁴.

אמר להם הקדוש ברוך הוא: "אתם בכיתם בכיה של חינוך - ואני קובע לכם בכיה לדורות"⁵. לעומת הבכי של "זה גדול עלי", יש בכי הרבה יותר נכון. אני רוצה בכיה לדורות – בכיה קדימה! על הדורות הבאים שלכם!

אל תבכו על מה שה' לקח. בְּכוּ על מה שה' נתן, שנדע להעריך אותו. שנדע לגדל אותו על אף שהוא גדול עלינו לפעמים. על אף ש"ילידי הענק" – הילדים שלנו – מאיימים עלינו כל כך. מייאשים אותנו כל כך.

הבכי לדורות הוא התיקון לבכי המרגלים. זה "בכי המְגִלִּים", שמגלים מה יש להם. כמה גדול מה שיש להם. אֵילוּ פִירוֹת מוֹפְלָאִים.

³ במדבר יג, לג.

⁴ במדבר י"ד, א.

⁵ תענית כ"ט, עא.

⁶ תהילים קכ"ז, ג.